

Datum: 22-03-2019

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ. الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ. وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ
وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ. أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ. لِيَوْمٍ عَظِيمٍ. يَوْمَ يَقُومُ
النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ.
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا.

ETHISCH VERANTWOORD ONDERNEMEN

De profeet Muḥammad bezocht regelmatig de markt van Madīna. Daar aanschouwde hij hoe handelaren te werk gingen en onderhield hij contact met hen. Hij waarschuwde wanneer hij oneerlijke handelspraktijken waarnam. Allah vermeldt in de Qur'ān het volgende over oneerlijke handelaren: **‘Wee de zwendelaars, diegenen die, wanneer ze anderen hun aandeel laten afwegen exact de volle maat laten afmeten, maar die, wanneer ze zelf moeten afwegen en afmeten, minder geven dan gepast is. Denken zulke mensen er dan niet over na, dat zij op een geweldige Dag [ter verantwoording] worden opgewekt? De Dag waarop de mensen voor de Heer van de werelden staan opgesteld?’**¹

Beste broeders!

Na openbaring van dit vers gingen de mensen zorgvuldiger handeldrijven, onder toezicht oog van de Profeet.² Onze godsdienst schrijft een aantal ethische normen voor omtrent het economisch verkeer. De belangrijkste gedragscode is integriteit. Iets onder valse voorwendselen verkopen is niet geoorloofd. Een gelovige (*mu'min*) dient per definitie integer en betrouwbaar te zijn. Het motto van de gelovige is het volgende Qur'ān-vers: **‘Volhard daarom vastberaden [in jouw integriteit], zoals dat jou is bevolen.’**³ Ook de Profeet heeft de gelovigen gewaarschuwd om integer te zijn, en wel met de volgende woorden: **‘Hij die ons bedriegt, behoort niet tot ons.’**⁴

Beste broeders!

De Profeet zei eens het volgende over eerlijke handelaren: **‘Een integere en betrouwbare handelaar zal samen**

zijn met profeten, rechtschapenen en martelaren.’⁵ Uit deze *ḥadīth* blijkt dat eerlijkheid en transparantie belangrijke beginselen zijn tijdens het zakendoen. Het volgende voorbeeld verduidelijkt dat: een metgezel (*ṣaḥābī*) kwam bij de Profeet om advies in te winnen over handelskwesties. Nadat de Profeet hem aandachtig had beluisterd, gaf hij hem de volgende goede raad (*naṣīḥa*): **‘Als je iets wilt kopen, vermeld dan je budget! Als je iets wilt verkopen, vermeld dan geen woekerprijs, maar de marktwaarde!’**⁶

Beste broeders!

Let op de volgende waarschuwing van de Profeet: **‘Het is voor een moslim niet toegestaan om een ondeugdelijk product te verkopen zonder daarbij het mankement te benoemen.’**⁷ Het verzwijgen van het mankement zorgt immers voor een onvruchtbaar handelsklimaat en voor de ondergang van het onderlinge vertrouwen. In dat geval is winst geen zegen, maar een vloek. Een verstandige gelovige (*mu'min*) wordt niet gedreven door winstbejag en is zich bewust dat niet alle menselijke gedragingen toelaatbaar (*mubāḥ*) kunnen zijn. Een eerlijke, gelovige handelaar vermijdt misleidende reclame, fraude, oneerlijke concurrentie en woekerwinsten. Een eerlijke moslim verdient geen geld over de rug van kwetsbare mensen.

Beste broeders!

Een ander belangrijk beginsel in de handel is de religieuze rechtmatigheid van de inkomsten. Een bewuste gelovige die weet dat hij ooit rekenschap moet afleggen over zijn daden, zal zijn winst zuiver houden en niet vermengen met religieus verboden (*ḥarām*) zaken. Zo is het *ḥarām* om te handelen in zaken die Allah verboden heeft verklaard, zoals alcohol, drugs, meedoen aan kansspelen en (het faciliteren van) belastingontduiking. Vandaag de dag trekken veel mensen zich niets aan van deze gedragscodes en denken ze dat alles is geoorloofd (*mubāḥ*). Laten we niet streven naar maximale winst, maar naar Gods welbehagen, in al onze daden. Laten we integere gelovigen zijn en laten we onze inkomsten zuiveren van winstbejag. Laten we investeren in de aarde én in het Hiernamaals. Alleen zo wordt ons leven vruchtbaar.

**Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland**

¹ Al-Muṭaffifīn, 83: 1-6.

² Ibn Māja, Tijāra, 35.

³ Hūd, 11: 112.

⁴ Al-Muslim, Īmān, 164.

⁵ Al-Tirmidhī, Buyū', 4.

⁶ Ibn Māja, Tijāra, 29.

⁷ Ibn Māja, Tijāra, 45.